

SØR-VARANGER KOMMUNE

BARNEHAGEPLAN FOR SØR-VARANGER KOMMUNE

2008 -2012

- *Grensesprengende barnehager i en grensesprengende kommune*

Vedtatt i kommunestyret 22.04.08, sak 018/08
Handlingsplanen rulleres hvert år innen 1.10.

INNHOLDSFORTEGNELSE

1.0. Innledning	s. 3
1.2. Visjon og mål for barnehagetilbudet i Sør-Varanger	s. 3
1.3. Regjeringens barnehageløfte	s. 4
1.4. Kommunens ansvar som barnehagemyndighet og barnehageeier	s. 5
2.0. Full barnehagedekning	s. 7
2.1. Barnehagesituasjonen i dag	s. 8
2.2. Fødselsstatistikk i Sør-Varanger	s. 10
2.3. Framskriving av folkemengde	s. 11
3.0 Økonomi. Tilskuddssatser til drift av barnehager	s. 12
4.0 Kvalitet i barnehagene	s. 14
5.0 Tiltak for å nå målene om full dekning og kvalitet	s. 17
6.0 Avslutning	s. 37

1. INNLEDNING

1.1 Bakgrunn for barnehageplan

Aldri tidligere har barnehagesektoren hatt et så sterkt fokus som de siste årene. Barnehager ble definert som en del av utdanningssystemet da de kom inn i Kunnskapsdepartementet fra 1.januar 2006. Ny barnehagelov med forskrifter kom 1. januar 2006, maksimalprisen ble satt til kr. 2 250 pr. måned fra samme dato (endret til kr. 2 330 fra 01.01. 2007), og 1.august 2006 ble revidert rammeplan for barnehagen iverksatt. Målet om full behovsdekning har vært en realitet i Sør-Varanger de 2 siste årene, men vi har utfordringer til hvordan dette målet skal opprettholdes ved endrede brukerbehov bl.a. ved å søke barnehageplass gjennom hele året.

Et godt barnehagetilbud skal tilfredstille flere behov. Barnehagen skal ikke enten være et sosialpolitisk, utdanningspolitisk, næringspolitisk eller et likestillingspolitisk virkemiddel. Barnehager blir stadig oftere nevnt som en del av den infrastrukturen som er nødvendig for en kommune når det gjelder å tiltrekke seg næringsvirksomhet og kvalifiserte folk. Slik det fremkommer i Lov om barnehager og i rammeplanen er barnehagens samfunnsmandat å være både en pedagogisk virksomhet og et velferdstilbud for småbarnsforeldre.

Barnehagene er også en svært viktig arena for å tidlig fange opp barn som er i ferd med å utvikle vansker. Med full barnehagedekning vil små barn tidlig ha samspill på en felles arena, og fagfolk vil tidlig kunne fange opp barn som trenger hjelp og gi rett hjelp til rett tid.

Sør-Varanger har 14 kommunale barnehager, 2 private barnehager, 1 privat familiebarnehage og 1 sykehusbarnehage. Pr. 15.12.06 (rapporteringsdato til Statistisk sentralbyrå) hadde 527 barn barnehageplass dvs. 100 % dekning ut fra søkerbehov, dekningsgrad 90.5%.

Barnehageplanen skal synliggjøre at kvalitet og full barnehagedekning har fokus i kommunens barnehagesatsing.

1.2 Visjon og mål for barnehagetilbudet i Sør-Varanger kommune

Visjon:

- ***Grensesprengende barnehager i en grensesprengende kommune***

Mål:

- ***Full barnehagedekning***
- ***Barnehagene skal være grensesprengende gjennom kvalitet, fleksibilitet og utvikling***
- ***Alle barn i barnehager skal bli sett med et kjærlig blikk av kompetente, anerkjennende og stabile voksne.***

- **Utarbeide strategi for kompetansesatsing, med fokus på barnehagen som en lærende organisasjon**
- **Stortingsmelding nr. 16....”og ingen sto igjen” skal være retningsgivende for Sør-Varanger kommunes ansvar for alle barn og unge i kommunen.**
- **Barnehagene i Sør-Varanger skal arbeide etter Barnehageloven §§ 1 og 2, formål og barnehagens innhold:**

§ 1. Formål

Barnehagen skal gi barn under opplæringspliktig alder gode utviklings- og aktivitetsmuligheter i nær forståelse og samarbeid med barnas hjem.

Barnehagen skal hjelpe til med å gi barna en oppdragelse i samsvar med kristne grunnverdier.

§ 2. Barnehagens innhold

- Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet.
- Barnehagen skal bistå hjemmene i deres omsorgs- og oppdrageroppgaver, og på den måten skape et godt grunnlag for barnas utvikling, livslange læring og aktive deltakelse i et demokratisk samfunn.
- Omsorg, oppdragelse og læring i barnehagen skal fremme menneskelig likeverd, likestilling, åndsfrihet, toleranse, helse og forståelse for bærekraftig utvikling. Barnehagen skal gi barn muligheter for lek, livsutfoldelse og meningsfylte opplevelser og aktiviteter i trygge og samtidig utfordrende omgivelser.
- Barnehagen skal ta hensyn til barnas alder, funksjonsnivå, kjønn, sosiale, etniske og kulturelle bakgrunn, herunder samiske barns språk og kultur.
- Barnehagen skal gi barn grunnleggende kunnskap på sentrale og aktuelle områder. Barnehagen skal støtte barns nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær og gi utfordringer med utgangspunkt i barnets interesser, kunnskaper og ferdigheter.
- Barnehagen skal formidle verdier og kultur, gi rom for barns egen kulturskaping og bidra til at alle barn får oppleve glede og mestring i et sosialt og kulturelt fellesskap.
- Departementet fastsetter en rammeplan for barnehagen. Rammeplanen skal gi retningslinjer for barnehagens innhold og oppgaver.
- Barnehagens eier kan tilpasse rammeplanen til lokale forhold.
- Med utgangspunkt i rammeplan for barnehagen skal samarbeidsutvalget for hver barnehage fastsette en årsplan for den pedagogiske virksomheten.

1.3 Regjeringens barnehageløfte

- Regjeringens mål er at alle som søker barnehageplass innen fristen for hovedopptaket våren 2007, vil få plass i løpet av 2007. Dette er regjeringen definisjon på full barnehagedekning. Definisjonen er Regjeringens måleverktøy og ingen permanent definisjon, verken for stat eller kommune. Kommunene har allerede en plikt i barnehageloven til å skaffe et tilstrekkelig antall plasser.

Barnehagetilbudet skal utvikles i tråd med lokale forhold og prioriteringer, men samtidig ta hensyn til nasjonale føringer.

- I statsbudsjettet for 2007 er det lagt til rette for den høyeste utbyggingen av barnehageplasser noensinne. Bevilgningene til barnehagene er økt med 3,2 milliarder kroner. Av dette er 1, 24 milliarder til utbygging av nye plasser. Milliardene skal forhåpentligvis gi 19 300 nye plasser og 15 800 nye barn i barnehage.
- Det tas sikte på at de statlige tilskuddene innlemmes i rammefinansieringen til kommunene fra 1. januar 2009, forutsatt at målet om full barnehagedekning er nådd.
- Det tas sikte på at lovfestet rett til barnehageplass trer i kraft 1. januar 2009. Dette vil være en rett til plass for den enkelte som skal korrespondere med den plikten kommunene i dag har i barnehageloven til å sørge for et tilstrekkelig antall plasser.
- Barnehagene er for stadig flere barn det første steget i et livslangt læringsløp. Styrkingen av midler til kompetanseutvikling med om lag 50 mill. kroner i 2006, videreføres på samme nivå i 2007. Departementet vil høsten 2006 starte arbeidet med en strategi for kompetanseheving i barnehagesektoren. Strategien skal bygge på behovet for kompetanseheving i alle ledd av sektoren, og vil bli utarbeidet i samarbeid med aktørene i sektoren. Tiltakene i strategiplanen vil bygge videre på kompetansesatsingen i 2006, men ha et mer langsiktig perspektiv.
- Regjeringen vil bedre kunnskapsgrunnlaget om rekruttering til og frafall fra førskolelæreryrket og behovet for førskolelærere i en fullt utbygd sektor. På grunnlag av denne kunnskapen, vil det bli utarbeidet en todelt tiltaksplan for å øke antallet førskolelærere når målet om full barnehagedekning er nådd. Målet er at andelen pedagoger i barnehagen blir opprettholdt og er i tråd med dagens krav, og at andelen pedagoger deretter kan økes reelt.

1.4 Kommunens ansvar som barnehageeier og barnehagemyndighet

Lov om barnehager:

§ 7. Barnehageeierens ansvar

Barnehageeieren skal drive virksomheten i samsvar med gjeldende lover og regelverk. Barnehageeieren må legge fram opplysninger om regnskapsdata og tjenestedata etter forskrifter fastsatt av departementet.

Barnehageeieren plikter å gi barnets bostedskommune de opplysninger som er nødvendige for å kunne føre et register som nevnt i § 8 fjerde ledd.

Barnehageeieren skal fastsette barnehagens vedtekter.

§ 8. Kommunens ansvar

Kommunen er lokal barnehagemyndighet. Kommunen skal gi veiledning og påse at barnehagene drives i samsvar med gjeldende regelverk.

Kommunen har plikt til å sørge for at det finnes et tilstrekkelig antall barnehageplasser for barn under opplæringspliktig alder. Utbyggingsmønster og driftsformer skal tilpasses lokale forhold og behov.

Kommunen har ansvaret for at barnehagetilbudet til samiske barn i samiske distrikt bygger på samisk språk og kultur. I øvrige kommuner skal forholdene legges til rette for at samiske barn kan sikre og utvikle sitt språk og sin kultur.

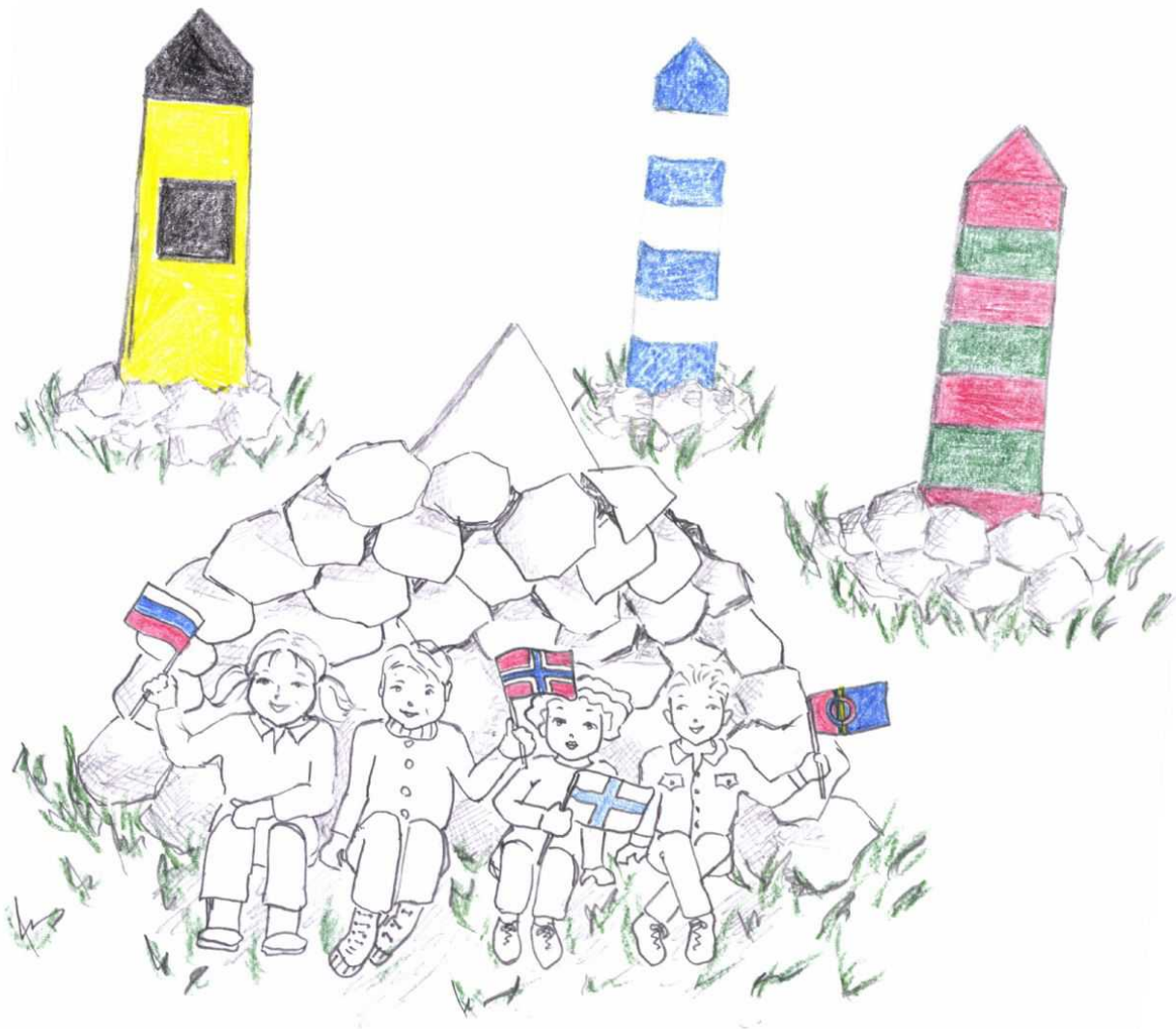
Hver kommune skal opprette og føre register til bruk for Arbeids- og velferdsetaten i forbindelse med kontroll av beregning og utbetaling av kontantstøtte etter kontantstøtteleven. Registeret kan samkjøres mot Arbeids- og velferdsetatens register over mottakere av kontantstøtte. Departementet gir forskrifter med utfyllende bestemmelser om føringen av registeret, hvilke opplysninger registeret skal inneholde og behandlingen av disse opplysningene.

Kommunen har rett til innsyn i dokumenter og adgang til barnehagelokaler i den utstrekning dette anses nødvendig for å ivareta kommunens oppgaver.

Kommunen forvalter tilskuddene til ikke-kommunale barnehager i kommunen.

Kommunen har fått nye store oppgaver i barnehagesektoren de senere årene, og myndighetsrollen er betydelig styrket. I 2003 ble det lovfestet at kommunen som lokal barnehagemyndighet har plikt til å sørge for at det finnes et tilstrekkelig antall barnehageplasser. For å oppfylle denne forpliktelsen, må kommunen avdekke det reelle behovet for barnehageplasser. Her er samarbeid og dialog med de private eierne nødvendig. Den samordna opptaksprosessen gir kommunen nyttig informasjon om behovet for plasser. I kartlegging av fremtidige barnehagebehov må følgende avklares:

- Hvilke utfordringer står vi overfor når vi har full barnehagedekning?
- Hvordan håndterer vi en fullt utbygd sektor?
- Hvordan skal samarbeidet med private barnehager være?
- Hvordan vil kommunen møte situasjonen med rammefinansiering antagelig i 2009?
- Stortingets endelige utforming av retten til barnehageplass vil være en viktig styrende faktor for kommunen innretning av framtidens barnehagetilbud. Dette utredningsarbeidet er i gang, og høringsnotat blir sendt kommunene i løpet av høsten 2007. Her er det viktig at vi gir tilbakemeldinger på de utfordringer vår kommune møter.
- I kjølvannet av full behovsdekning kan vi også komme til å oppleve at barnehagene konkurrerer om søkerne. Dette vil på den ene siden føre til økt kvalitet. På den andre siden at barnehager med lav etterspørsel kan stå i fare for å bli lagt ned.

2.0 FULL BARNEHAGEDEKNING

2.1 Kommuneplanen 2004 – 2016 for Sør-Varanger

Sitat:

Sør-Varanger kommune skal utvikles til et lokalsamfunn som gir grunnlag for befolkningsvekst i alle deler av kommunen. Arealdisponering og offentlig service og tjenesteproduksjon skal dimensjoneres ut fra en samlet befolkning på 12000 innbyggere ved planperiodens utløp, og ha en kvalitet som gjør kommunen attraktiv som bosted og for etableringer og knoppskyting i privat næringsliv.

Barn og ungdom er et satsningsområde i kommuneplanen

- ***Full barnehagedekning, med åpningstider tilpasset arbeidslivet behov***

Sitat slutt

Barnehagene er en viktig del av utvikling av lokalsamfunnet.

Målet må være at Sør-Varanger kommune skal utvikle barnehagetilbud som i størst mulig grad svarer til de behov og ønsker barn og foreldrene har. Planleggingen innenfor barnehagesektoren må ta hensyn til endringer som skjer i samfunnet.

Etter administrasjonens vurdering er det ikke behov for flere barnehageplasser i planperioden.

Barnehageplassen skal fortrinnsvis tildeles i nærmiljøet. Det betyr ikke at alle kan få tilbud i akkurat den barnehagen de ønsker seg med en gang, men de vil få et tilbud om barnehageplass. Der det er for få barn til å opprettholde et ordinært barnehagetilbud må alternative løsninger vurderes. Et alternativ kan være å opprette familiebarnehage i offentlig eller privat regi.

Nedre grense for å opprettholde ordinær barnehage settes til 5 barn.

Alternativer skal vedtas politisk.

2.1 Barnehagesituasjon i dag

Oversikt over antall barnehageplasser Sør-Varanger:

Sør-Varanger kommune har 14 kommunale barnehager. Oversikten viser antall avdelinger, antall plasser og antall barn som har et barnehagetilbud ved den enkelte barnehage. Det kommer ikke frem plasstørrelse på det enkelte barn. Det poengteres at barn under 3 år teller 2 plasser.

Barnehage:	Antall avdelinger	Antall plasser	Antall barn i barneh. under 3 år pr. 15.12.06	Antall barn i barneh. over 3 år pr. 15.12.06
Bugøynes barnehage	1	18	6	7
Bjørnevatn barnehage	2	36	11	17
Einerveien barnehage	3	54	14	32
Hesseng barnehage	4	72	26	27
Hesseng Flerbr.senter bhg.	2	36	9	17
Jakobsnes barnehage	1	18	6	10
Kirkenes barnehage	4	72	18	40

Knausen barnehage	3	54	12	33
Lisadellhaugen barnehage	1	18	5	8
Pasvik barnehage	2	36	6	15
Rallaren barnehage	3	54	15	27
Sandnes	3	54	16	27
Skogfoss	1	18	1	6
Smålaksen	1	18	2	5
Sum:	31	558	147	271

I tillegg har Sør-Varanger 2 private barnehager, 1 barnehage i regi av Helse Finnmark og 1 private familiebarnehage.

Oversikten viser antall avdelinger, antall plasser og antall barn som har et barnehagetilbud ved den enkelte barnehage. Det kommer ikke frem plassstørrelse på det enkelte barn. Det poengteres at barn under 3 år teller 2 plasser.

Barnehage.	Antall avdelinger:	Antall plasser:	Antall barn i barneh. under 3 år pr. 15.12.06:	Antall barn i barneh. over 3 år pr. 15.12.06
Villaveien	3	54	12	22
Prestefjellet	1	18	4	12
Prestøya	4	72	21	30
Bjørnehiet fam.bhg.		10	4	4
Sum:	8	154	41	68

Totalt antall barnehageplasser i Sør-Varanger er 712.

Pr. 15.12.06 hadde 527 barn plass, 188 under 3 år og 339 over 3 år.

- Oppvekstsenter

Lov om barnehager gir åpning for felles organisering av barnehage, SFO og skole som en virksomhet i områder der barnehagebarn og skolebarn utgjør noen få titalls barn.

Oppvekstsentermodellen er på følgende steder:

Skogfoss

Bugøynes

Neiden

Jakobsnes

Jarfjord (ved eventuell reåpning av barnehagen)

Rektor er nå virksomhetsleder for oppvekstsentrene, 15 % administrasjonsressurs tilføres rektors administrasjon, barnehagebemanning tar utgangspunkt i 1 årsverk pr. 6 plasser. Lov om barnehager § 18 følges vedrørende pedagogisk bemanning.

- Prestøya barnehage

Viser til vedtak i kommunestyret 29.03.07 vedrørende kommunal overtakelse av Prestøya barnehage. Her avventer vi pr. dato avklaring med Helse Finnmark.

- Søkere til hovedopptaket 2007

Til hovedopptaket pr. 01.03.07 var det 127 søkere til barnehageplass. Alle som har søkt om plass før 15.12.07 har fått tilbud om plass.

Pr. 19.11.07 står det 41 barn på venteliste. / barn ønsker plass i løpet av 2007 og 22 barn ønsker plass etter 01.01.08. 19 barn som har barnehageplass ønsker bytte fra en barnehage til en annen, fortrinnsvis til en barnehage i sentrum.

- Dekningsprosent

I følge tall fra KOSTRA har Sør-Varanger kommune en dekningsgrad på 90,5 % i f.h.t. andel barn i alderen 1-5 år.

Det anbefales ut fra dette at full barnehagedekning i kommunen vurderes å være 91 % av total andel barn i alderen 1 – 5 år.

2.2 Fødselsstatistikk i Sør-Varanger

Årstall	Levende fødte
1996	159
1997	172
1998	146
1999	146
2000	132
2001	134
2002	116
2003	111
2004	101
2005	123
2006	101

Vi ser her at nedgangen i fødsler fra 2005 til 2006 er 22 barn og når vi samtidig vet at 22 barn under 3 år teller 44 plasser synliggjør dette en del av utfordringene med å planlegge og opprettholde full barnehagedekning.

2.3 Framskrivning av folkemengde

Framskrivning av folkemengden, etter alder, kjønn og kommune. 2006, 2015 og 2025

Fylke og år	Menn					Kvinner				
	Alle aldrene	Av dette				Alle aldrene	Av dette			
		0-5 år	6-12 år	13-15 år	16-17 år		0-5 år	6-12 år	13-15 år	16-17 år
Hele landet										
2006	2 300 745	177 881	221 846	97 851	62 877	2 335 793	170 117	210 493	92 329	59 553
2015	2 435 770	173 654	210 988	95 055	64 804	2 453 602	165 364	201 596	90 642	61 532
2025	2 593 356	189 456	214 828	90 959	61 710	2 616 670	180 269	204 627	86 631	58 702
20										
Finnmark										
Finnmárku										
2006	37 153	2 866	3 802	1 603	1 026	35 954	2 752	3 535	1 553	973
2015	37 336	2 590	3 130	1 492	1 011	36 277	2 472	2 995	1 432	961
2025	37 891	2 754	3 072	1 292	868	37 251	2 628	2 928	1 230	832
2030 Sør-Varanger										
2006	4 697	334	499	197	117	4 759	347	478	203	117
2015	4 782	342	395	190	143	4 851	325	388	194	133
2025	4 941	372	410	174	117	5 023	354	392	166	110

Kilde: Befolkningsstatistikk, SSB.

Som vist i befolkningsstatistikkene og oversikt over antall barnehageplasser, kan det se ut som at vi ikke har behov for utbygging av nye plasser pr. i dag. Utfordringen med å drive våre barnehager mest mulig effektivt vil være å hele tiden ha færrest mulig ledige plasser samtidig som vi skal tilby plasser ved behov.

3.0 ØKONOMI

3.1 Innledning

Komplekse statlige finansieringssystem gir lite forutsigbarhet. Dette har Regjeringen sagt skal gjøres noe med. De lover at de på sentralt hold skal gjøre hva de kan for forutsigbarhet og tydelighet i politiske signaler og tidsplaner. Det er viktig å ha et

helhetlig planarbeid, god behovsoversikt, og tett samarbeid mellom kommunen og private barnehager.

For 2007 mottar Sør-Varanger kommune kr 29 741 250 i statstilskudd til alle barnehager (både kommunale og ikke kommunale).

Det tas sikte på at de statlige tilskuddene innlemmes i rammefinansieringen til kommunene fra 1. januar 2009, forutsatt at målet om full barnehagedekning er nådd.

3.2 Statstilskudd

1. TILSKUDDSSATSER TIL DRIFT AV BARNEHAGER I 2007

Driftstilskuddet gis med høyere satser til private barnehager enn til offentlige. Med offentlige barnehager menes barnehager som er eid av kommunene, fylkeskommunene og staten (herunder sykehusbarnehagene) uavhengig av hvordan eierskapet organiseres.

Følgende satser vil gjelde for 2007:

Tilskuddssatser fra 1.1.2007 til 31.12.2007 – offentlige ordinære barnehager og familiebarnehager (kroner per år)		
Barnas ukentlige oppholdstid	Barn født 2003 og tidligere	Barn født 2004 og senere
0-8 timer	8 080	15 545
9-16 timer	16 290	31 280
17-24 timer	24 685	47 085
25-32 timer	33 010	62 930
33-40 timer	35 235	67 055
41 timer eller mer	44 375	81 000
Tilskuddssatser gjeldende fra 1.1.2007-31.12.2007 – private ordinære barnehager og familiebarnehager (kroner per år)		
Barnas ukentlige oppholdstid	Barn født 2003 og tidligere	Barn født 2004 og senere
0-8 timer	8 950	17 350
9-16 timer	18 070	34 870
17-24 timer	27 300	52 490
25-32 timer	36 530	70 115
33-40 timer	38 885	74 630
41 timer eller mer	49 010	90 105

2. TILSKUDD TIL DRIFT AV ÅPEN BARNEHAGE I 2007 (KRONER PER ÅR)

Barnas ukentlige oppholdstid (dvs. barnehagenes ukentlige åpningstid)	Tilskuddssats per barn
6-15 timer	7 370

16 timer eller mer	13 500
--------------------	--------

3. INVESTERINGSTILSKUDD TIL NYE BARNEHAGEPLASSER

Investeringstilskuddet videreføres i 2007. Nærmere retningslinjer for tilskuddet gis i rundskriv F-04-07.

Følgende maksimalsatser vil gjelde i 2007:

Per barn under tre år (barn født 2004 eller senere)	
Deltidsplass (under 33 timer per uke)	kr 25 000
Heltidsplass (33 timer eller mer per uke)	kr 50 000
Per barn over tre år (barn født 2003 eller tidligere)	
Deltidsplass (under 33 timer per uke)	kr 21 500
Heltidsplass (33 timer eller mer per uke)	kr 43 000

4. TILSKUDD TIL FASTE PLASSER I MIDLERTIDIGE BARNEHAGELOKALER

Det nye tilskuddet til faste plasser i midlertidige lokaler vil gjelde fra 1. januar 2007. Nærmere retningslinjer for ordningen gis i rundskriv F-03-07.

Følgende satser vil gjelde i 2007:

Per barn	
Deltidsplass (under 33 timer per uke)	kr 4 200
Heltidsplass (33 timer eller mer per uke)	kr 8 400

5. LØNNSTILLEGG TIL FØRSKOLELÆRERE I FINNMARK OG NORD-TROMS

Lønnstillegget utgjør kr 20 000 per år i full stilling. Mer informasjon om tilskuddet gis i rundskriv F-02-07.

6. FORELDREBETALING

Fra 1. januar 2007 vil maksimalgrensen for foreldrebetalingen være kr 2 330 per måned og kr 25 630 per år. Vi viser for øvrig til Forskrift om foreldrebetaling

i barnehager.

3.3 Skjønnsmidler til drift av barnehager

Skjønnsmidlene skal bidra til å sikre at barnehageforliket (forlik om rammebetingelsene for barnehagesektoren inngått av partiene på Stortinget sommeren 2003) gjennomføres uten at det oppstår konflikt mellom utbygging, innføring av maksimalpris og god kvalitet i barnehagesektoren. Forliket forutsatte at kommunens samlede ressursbruk skulle opprettholdes på samme nivå som før forliket ble inngått og all nødvendig økning i offentlig finansiering skulle komme gjennom økte statlige tilskudd. Skjønnsmidler skal derfor kompensere for kommunens merutgifter knyttet til innføring av maksimalpris, kommunal plikt til økonomisk likeverdig behandling av offentlige og private barnehager og drift av nye barnehageplasser. Kommunene hadde ulikt utgangspunkt med hensyn til barnehagedekning, kostnadsnivå, nivå på foreldrebetaling og grad av støttet til ikke-kommunale barnehager. Behovet for økte statlig midler til den enkelte kommune varierer derfor. Skjønnsmidlene er et øremerket tilskudd til kommunen som i sin helhet skal nyttes til drift av barnehager.

I grove trekk består midlene av kompensasjon for kommunens merutgifter knyttet til barnehager som var i drift ved utgangen av 2003, samt kompensasjon for aktivitetsvekst i årene som følger. I brev av 07.03.07 fra Kunnskapsdepartementet tildeles Sør-Varanger kommune kr 346 134 i skjønnsmidler for 2007.

3.4 Forskrift om likeverdig behandling

I hht forskrift om likeverdig behandling av barnehager i forhold til offentlige tilskudd av 01.05. 2004, og til endring av forskriften av 24.06. 2005 pålegges kommunen å dekke kostnader til drift av barnehager som ikke dekkes av andre offentlige tilskudd og foreldrebetaling. Fra og med 1.august 2005 er det et krav at kommunen må sørge for at den samlede offentlige finansieringen (summen av statstilskudd og kommunal finansiering) utgjør minst 85 % av det som tilsvarende barnehage eid av kommunen i gjennomsnitt mottar.

4. KVALITET I BARNEHAGENE

4.1.1. Implementering av rammeplan for barnehagen

Den nye rammeplanen er tilpasset dagens situasjon i barnehagen og skal være et verktøy for utvikling av barnehagens innhold og oppgaver. Rammeplanen sikrer barn et likeverdig barnehagetilbud av god kvalitet, den gir personalet en forpliktende ramme å arbeide ut fra og informasjon til foreldrene om hva de kan forvente av barnehagetilbudet.

Rammeplanen bevarer barnehagens egenart som arena for omsorg, oppdragelse, lek og læring. Ny barnehagelov og rammeplan gir noen nye føringer og utfordringer for barnehagene:

- Barn har fått en lovfestet rett til medvirkning i barnehagens daglige virksomhet
- Barnehagen har fått et tydeligere samfunnsmandat
- Barnehagen har fått en ny og utvidet innholdsbestemmelse
- Det legges større vekt på sammenheng mellom barnehage og skole
- Hele personalets ansvar for barna presiseres i større grad enn før

Regjeringen har i arbeidet med ferdigstilling av planen blant annet vært opptatt av å se på sammenhengen mellom denne og skolens lærerplaner. Barnehage og skole er ulike læringsarenaer, men barna bør få oppleve at det er kontinuitet i læringsløpet. Fagområdene er derfor i stor grad de samme som barna senere vil møte i skolen.

Rammeplanens sju fagområder er:

Kommunikasjon, språk og tekst
Kropp, bevegelse og helse
Kunst, kultur og kreativitet
Etikk, religion og filosofi
Nærmiljø og samfunn
Natur, miljø og teknikk
Antall, rom og form

Rammeplanen henvender seg til barnehagens personale, til foreldre og foresatte, til barnehageeiere og samarbeidspartnere. Alle har plikter og rettigheter i forhold til rammeplanen. Et viktig poeng er at den enkelte barnehage fortsatt skal ha stor frihet til å velge innhold innenfor rammene denne planen gir.

Det legges stor vekt på samarbeid med hjemmet. Barnehagen og foreldrene må samarbeide om å gi barn en god oppvekst, og foreldrene må være godt informert om hva de kan forvente av barnehagen.

Planen understreker barns rett til medvirkning, og barnehagens plikt til å ta hensyn til hvert enkelt barns forutsetninger og behov. Barna skal ha mulighet til å være medbestemmende i egen hverdag.

Det er formulert tydelige krav til personalet i barnehagen. Barnehagens styrer har et særlig ansvar for å iverksette og lede barnehagens arbeid med planlegging, dokumentasjon og vurdering. Pedagogisk leder har ansvar for planlegging, dokumentasjon og vurdering av arbeidet i barnegruppen han/hun har ansvar for. Styrer og pedagogisk leder har ansvar for at barnehagens mål og rammer er klarlagt for personalet, at det utvikles en felles forståelse for målene blant medarbeiderne og for at foreldrene får god og tilstrekkelig informasjon om barnehagens virksomhet.

For at rammeplanen skal bli et godt verktøy, må vi ha kompetente og engasjerte ansatte. Norge har den laveste pedagogandelen i barnehager i Norden. Regjeringen vil innhente mer kunnskap om rekruttering til og frafall fra førskolelæreryrket og behovet for førskolelærere i en fullt utbygd sektor. Den jobben har startet opp, og de skal utarbeide en todelt tiltaksplan for å øke antallet førskolelærere. Målet er at andelen pedagoger i barnehagen opprettholdes og er i tråd med dagens krav og at andelen deretter kan økes reelt.

4.1.2 Barnehagens egenart

Vi må være opptatt av at barnehagen skal beholde sin egenart. Barnehagen er først og fremst lek og læring i det daglige sammen med trygge omsorgspersoner og venner.

4.1.3. Personalets kompetanse

En avgjørende faktor for kvalitet, for godt pedagogisk arbeid og for omsorg og trygghet, er et kompetent personale. Det er i dag ca 140 ansatte i barnehagene i Sør-Varanger. Med den utviklinga som skjer innen sektoren og de forventninger og krav som stilles til kvalitet så trenger ansatte faglig påfyll og utviklingsmuligheter.

I tråd med målsettingen om høy kvalitet i barnehagen, har regjeringen satt i gang et arbeid med et kompetanseløft i barnehagesektoren. Hensikten er å støtte og styrke kompetanseutviklingen lokalt i en periode med vesentlige endringer på barnehageområdet. Satsingen startet i fjor med en bevilgning på 60 millioner kroner til kompetanseutvikling, samtidig som bl.a. barnehageeiere ble oppfordret til spleiselag som et løft for barnehagene. Kommunestyret i Sør-Varanger har bevilget kr 300 000 til kompetanseutvikling i 2007.

4.1.4 Barnehagen – en lærende organisasjon

Vi må sette fokus på barnehagen som en lærende organisasjon. Barnehagen skal være rustet til å møte nye krav og utfordringer. Det stilles stadig større krav til kvaliteten på barnehagetilbudet og dette krever en stadig utvikling av kompetansen til de ansatte i barnehagen.

Kompetansestrategien og de statlige midlene til kompetanseutvikling må sees i sammenheng med det arbeidet som allerede gjøres ute i barnehagene. Den viktigste læringen er den som skjer hver dag i barnehagen, gjennom samtaler og refleksjon sammen med kollegaer og i arbeidet med barna. I tillegg er det viktig med faglig påfyll og inspirasjon fra andre fagpersoner og fagmiljø. Her har blant andre høyskolene og forskningsmiljøene en viktig rolle.

5. TILTAK FOR Å NÅ MÅLENE OM FULL DEKNING OG KVALITET

5.1 FULL DEKNING:

5.1.1 Utvidelse av kapasitet

Følgende barnehager kan utvide kapasiteten ved økt søkertall:

Rallaren barnehage: Reåpnes ved behov fra 3 avdelinger til 4 avdelinger, 18 plasser
Pr. i dag er en avdeling ved Rallaren barnehage i Bjørnevåtn lagt ned p.g.a. for få søkere. Barnehagen har behov for soveskur.

Jarfjord barnehage: Reåpnes ved behov, 18 plasser

Skogfoss barnehage: Har færre søkere enn antall plasser.
(8 av 18 plasser i bruk pr. 15.12.06)

Pasvik barnehage: Har færre søkere enn antall plasser
(24 av 36 plasser i bruk pr. 15.12.06)

Smålaksen barnehage: Har færre søkere enn antall plasser
(8 av 18 plasser i bruk pr. 15.12.06)

Bugøynes barnehage: Har ofte færre søkere enn antall plasser

(18 av 18 plasser i bruk pr. 15.12.06)

5.1.2 Bygge ny barnehage, legge ned 2 eksisterende barnehager

På grunn av plassmangel på skolen ved Hesseng flerbrukssenter vurderes å legge ned barnehagen ved Hesseng flerbrukssenter. Vurdere nybygg. Kommer innunder tiltak investeringstilskudd til nye barnehageplasser.

På grunn av lavt søkertall til Elvenes vurderes å legge ned Lisadellhaugen barnehage. Sees i sammenheng med forslaget om å legge ned Hesseng Flerbrukssenter avdeling barnehage og vurdere nybygg. Kommer innunder tiltak investeringstilskudd til nye barnehageplasser.

Barnehage i Skytterhuslia – legge til rette for areal dersom det blir utbygging. Ved snarlig oppstart bør ny barnehage som foreslått ovenfor vurderes her. Kommer innunder tiltak investeringstilskudd til nye barnehageplasser.

5.1.3 Planlegge nye barnehager ved behov

Når vi planlegger nye barnehager er det viktig å se på utforming av fremtidens barnehage med tanke på ulike driftsmodeller og pedagogisk virksomhet. Valg av fremtidige tomter til barnehageformål må gjøres med tanke på solforhold, vegetasjon, terrengform, nærhet til friområder, bringe og henteforhold / trafikksikkerhet. Ved planlegging av barnehagens utforming må det tas hensyn til samfunnets mål om nedbygging av funksjonshemmedes barrierer.

5.1.4. Ved behov kan følgende barnehager utvides, med utbygging:

Bjørnevatn barnehage: Vurdere å utvide barnehagen med en avdeling – fra 2 til 3 avdelinger, 18 plasser. Kommer innunder tiltak investeringstilskudd til nye barnehageplasser.

Knausen barnehage: Vurdere å utvide barnehagen med en avdeling – fra 3 til 4 avdelinger, 18 plasser. Kommer innunder tiltak investeringstilskudd til nye barnehageplasser.

5.1.5. Utfordring i begrepet full barnehagedekning

Vår utfordring ligger i begrepet full barnehagedekning. Regjeringen har definert en nasjonal målsetting for inneværende år om at "alle som søker en plass ved hovedopptaket våren 2007 skal få en plass i løpet av året." Full barnehagedekning er et bevegelig mål, med svingninger både i løpet av året og i takt med endring i etterspørselsmønstre. Regjeringen har varslet innføring av rett til barnehageplass fra 2009. Når denne retten har fått sin utforming, vil vi få fram det egentlige behovet for barnehageplass og hva full barnehagedekning innebærer.

Ut i fra inneværende søknadstall kan vi ikke se noe behov for utbygging av nye barnehager i planperioden. Dette begrunnes med at alle som søker barnehageplass i dag får et tilbud om barnehageplass. Ikke alle kan få plass i den barnehagen de ønsker som første prioritet med det samme, men de får tilbud om en barnehageplass i en av våre barnehager. Vi ser Kirkenes, Hesseng, Sandnes, Elvenes og Bjørnevatn som et område.

Målet må være at kommunen kan tilby plass til alle søkere, med svar innen 3 måneder før behov for barnehageplass.

Vår utfordring blir å ha et tilbud om barnehage til alle som de kan benytte seg av, samtidig som vi skal møte overkapasitet. 6 åringene slutter før skolestart i august. Vi ser nå en klar tendens at behovet for barnehageplass er hele året. Dette innebærer at vi må ha bufferplasser dersom alle skal tilbys plass uten ventetid. Bufferplasser vil bety tapt statstilskudd og foreldrebetaling.

Hva legger vi i full dekning.

- Regjeringens mål er at alle som søker barnehageplass innen fristen for hovedopptaket våren 2007, vil få plass i løpet av 2007. Dette er regjeringen definisjon på full barnehagedekning.
- Tilstrekkelig antall plasser på rett sted og til rett tid
- Bufferplasser
- Løpende tilpasninger til endringer i bosettingsmønsteret
- Behov for barnehageplasser hele året
- Nedre grense på 5 barn i 100 % plass for å opprettholde barnehagetilbud
- Vi kan tilby barnehageplass til alle som ønsker det, men det er ikke alltid mulig å kunne tilby plass i akkurat den barnehagen den enkelte søker ønsker. Her ser vi Kirkenes, Hesseng, Sandnes, Elvenes og Bjørnevatn som et område. Foreldre kan altså få tilbud om barnehageplass i Bjørnevatn selv om de for eksempel bor i byen. Det er en drøy mil å kjøre hver vei og det anser vi ikke som urimelig i en overgangsfase. De kan søke overflytting av barnehageplass og vil da kunne få tilbud om barnehageplass i den barnehagen de har satt som første prioritet når det blir ledige plasser der. Siste år før skolestart skal barn prioriteres plass i barnehage i skolekretsen de tilhører.

5.1.6 Ulike plasstilbud

Viser til kommuneplanens satsningsområde:

- full barnehagedekning, med åpningstid tilpasset arbeidslivets behov

Som hovedregel tilbyr barnehagene følgende plass størrelser:

100 % plass – inntil 45 timer (5 dager)

50 % plass – inntil 22.5 timer (2 ½ dager)

Den enkelte barnehage kan vurdere andre plass størrelser, 1 dag = 20 % barnehageplass.

Åpningstid pr. dag skal maksimalt være 9 timer, inntil 45 timer pr. uke.
Barnehagens åpningstid vurderes hvert år i samråd med brukere, viser til vedtektene.

Følgende punkter må konkretiseres etter brukerundersøkelse blant foreldre/ foresatte:

- Åpningstid tilknyttet foreldres arbeidstid, jfr. kommuneplanen. Hvilke type plasser skal barnehagene ha, der åpningstiden er tilpasset arbeidslivets behov.
 - Vurdere åpningstid utover 9 timer
 - Vurdere kveldsåpne barnehager
 - Vurdere nattåpne barnehager
 - Vurdere helgeåpne barnehager
- Åpningstid utover 9 timer i distriktene på grunn av at mange pendler til arbeid i byen
Valget for småbarnsforeldre i distriktene blir enten å ta barna med til barnehager i sentrale strøk p.g.a. arbeid eller å ha barna i nærmiljøet der åpningstiden er tilpasset arbeidslivets behov.

Utvidelse av åpningstid vil medføre økt bemanning for ikke å redusere voksentettheten i barnegruppene.

Tiltak

Brukerundersøkelse blant foreldre for å kartlegge behovet for utvidet åpningstid, kveldsåpne barnehager, nattåpne barnehager, helgeåpne barnehager.

5.1.7 Åpen barnehage

Åpen barnehage er et barnehagetilbud der barna ikke blir tildelt en fast plass i barnehagen. Barna kommer til barnehagen sammen med en omsorgsperson til de tider og dager de selv ønsker. De fleste åpne barnehager har relativt kort åpningstid, fra 6 timer og oppover per uke. Det foretas ikke trekk i kontantstøtten ved bruk av åpen barnehage.

For å få statstilskudd, må en åpen barnehage godkjennes etter barnehageloven. Det innebærer at barnehagen må ledes av førskolelærer og tilfredsstillende kravene til lokaler, uteområder, innhold, bemanning mv.

Vi har tidligere hatt åpen barnehage, lokalisert til Hesseng Flerbrukssenter. P.g.a. plassmangel ble dette tilbudet lagt ned i 2001. Vi bør vurdere muligheter for å starte dette tilbudet på nytt. Et alternativ kan være å se det i sammenheng med psykiatritjenestens tilbud om småbarnstreff.

Tiltak:

Vurdere åpen barnehage i sammenheng med psykiatritjenestens tilbud om småbarnstreff

5.2 KVALITET

5.2.1 Kompetansestrategi

Følgende fagområder skal prioriteres i kompetanse strategien:

språkmiljø og språkstimulering

barns medvirkning

samarbeid og sammenheng mellom barnehage og skole

pedagogisk ledelse

IKT

Barnehageforskning

Områdene er valgt ut på bakgrunn av at de er sentrale områder i barnehageloven og rammeplanen.

- språkmiljø og språkstimulering

I desember 2006 ble St.meld. nr. 16 om tidlig innsats for livslang læring, lagt frem. Meldingen har spesielt fokus på betydningen av tidlig innsats for å utvikle et sosialt utjevne utdannings- og kompetansesystem til beste for den enkelte og for samfunnet. I meldingen blir barnehagens rolle trukket fram som spesielt betydningsfull når det gjelder barns språkutvikling.

Barns språkutvikling er noe av det mest betydningsfulle som skjer i et barns liv. Barna må få oppleve et rikt og variert språkmiljø i barnehagen, og de må få positive erfaringer med å bruke språket.

Ved å fokusere på språk i kompetansesatsingen, vil vi bidra til at de ansatte får mer kunnskap om barns språkutvikling og om hvordan de kan skape et språkstimulerende miljø for alle barn i barnehagen. Kunnskapen kan brukes til å vurdere om pedagogiske redskap, inklusive kartleggingsverktøy, er egnet og i tråd med føringene i lov og rammeplan for barnehagen.

- barns medvirkning

I den nye barnehageloven fikk barn en lovfestet rett til medvirkning. FNs barnekonvensjon vektlegger at barn har en rett til å si sin mening i alt som vedrører det, og barns meninger skal tillegges vekt. Norge er det første landet i verden som har sikret barnehagebarna retten til medvirkning.

Å jobbe med barns medvirkning, krever at de som jobber i barnehagen har evne og vilje til å fremme, være oppmerksom på og ta hensyn til barns uttrykk. Alle barn, uansett funksjonsnivå, alder, kjønn og familiebakgrunn må få oppleve at de er betydningsfulle mennesker i fellesskapet. For å få til dette, er det viktig at de ansatte i barnehagen får ta del i ny kunnskap for å få utviklet sin praksis, slik at tidligere "vedtatte sannheter" blir vurdert og drøftet.

- samarbeid og sammenheng mellom barnehage og skole

Det å få til en bedre sammenheng mellom barnehage og skole var en viktig begrunnelse for å flytte ansvaret for barnehagene til Kunnskapsdepartementet. Ønsket var å skape helhet og sammenheng for barna i overgangen mellom barnehage og skole. Både barnehagen og skolen kan gjøre mye mer for at barna får en god skolestart og dermed sikre at de har et godt utgangspunkt for livslang læring. Samarbeidet mellom barnehage og skole skal bygge på et likverdig partnerskap, og både barnehagen og skolen skal bevare sin egenart.

Vi må videreutvikle de erfaringer vi har med overføring av dokumentasjon fra barnehagen til skolen. Barnehagens dokumentasjon kan gi skolen opplysninger om hva barna har opplevd, lært og gjort i barnehagen. Personalet må ha kunnskap om hva barnehagen skal dokumentere, hvordan dokumentasjon om enkeltbarn skal håndteres og foreldrenes rett til samtykke i hvilken informasjon skolen skal få.

- pedagogisk ledelse

For at barnehagen skal videreutvikles som en lærende organisasjon, er den avhengig av godt lederskap. Godt lederskap skaper vilkår for at de ansatte kan ta i bruk sin kompetanse slik at kvaliteten på det pedagogiske arbeidet i barnehagen sikres. De stadige endringene i barnehagesektoren stiller særlige krav om tydelige ledere som har evne til å initiere og lede felles utviklingsarbeid. Styrer har et særlig ansvar og skal støtte og følge opp den enkelte ansatte og lede barnehagens samlede kompetanseutvikling.

- IKT

Barnehagen som en lærende organisasjon skal være i stand til å møte nye krav og utfordringer. Kvalitetsutvikling i barnehagen innebærer en stadig utvikling av personalets kompetanse.

Barna skal få oppleve at digitale verktøy kan være en kilde til lek, kommunikasjon og innhenting av kunnskap. Digital kompetanse er kompetanse som bygger bro mellom ferdigheter som å lese, skrive og regne og den kompetansen som kreves for å ta i bruk nye digitale verktøy og medier på en kreativ og kritisk måte. Et profesjonelt personale må være i stand til å reflektere kritisk over bruken av digitale verktøy og kunne veilede barn i lek med dem.

- barnehageforskning

Barnehageforskning er en nødvendig del av arbeidet med å bygge opp kunnskap om sektoren for å sette inn nødvendige tiltak og virkemidler. Vi må blant annet vite mer om hva som fungerer, hva som er bra og hva vi bør gjøre mer av. Viktig at barnehageforskningen blir en del av kvalitetssatsingen i barnehagesektoren i Sør-Varanger.

Tiltak:

Alle barnehager skal utarbeide kompetanseutviklingsplan hvert år innen 01.02.

5.2.2 Samisk språk og kultur

Styrking av samisk språk og kultur må arbeides med kontinuerlig. Det er nærheten til samisk språk som er en utfordring å få til i det daglige. Det er også en utfordring å beholde personale med samisk kompetanse.

Vise til vedtektene for Sør-Varanger kommunale barnehager § 12 samisk barnehage/avdeling: *Sandnes barnehage skal ha en avdeling som bygger på samisk språk og kultur, med mål at dette på sikt skal gjelde hele barnehagen. Det er et mål at hele personalet skal være samisktalende.*

Tiltak:

Alle barnehagers årsplaner skal beskrive hvordan de skal styrke samisk språk og kultur

Utarbeide handlingsplan innen 01.01.08 for å nå målet at hele Sandnes barnehage skal være samisk, jfr. vedtektene § 12

5.2.3. Flerkulturell satsing

Prosjekt "naboer og venner" gjennomføres innen rammen av en bilateral samarbeidsavtale mellom Sør-Varanger kommune og Petsjenga kommune. Prosjektets formål er å initiere grenseoverskridende prosesser mellom barnehagepersonale, barn og foreldre for gjensidig utvikling både faglig og vennskaplig, og derigjennom bygge opp gjensidig tillit og forståelse.

Mål:

- bidra til økte fagkunnskaper på barnehagefeltet gjennom utveksling av erfaringer
- utvikle kulturforståelse gjennom etablering av vennskapelige forbindelser, og gjennom dette utvikle positive holdninger

Tiltak:

Utvikle og gjennomføre prosjektet "Naboer og venner"

Utvikle og gjennomføre andre samarbeidsprosjekt etter evaluering av prosjektet "Naboer og venner".

5.2.4. Samarbeid kommunale og private barnehager

Sør-Varanger kommune legger vekt på godt samarbeid med private barnehager

I Sør-Varanger er det pr. dato 1 privat familiebarnehage og 2 private barnehager. Vi har ulike former for samarbeid:

- kommunen forvalter statlige tilskudd til private barnehager
- privat barnehager deltar på styrermøter og andre samarbeidsmøter
- ansatte fra private barnehager får tilbud om deltakelse i kompetanseutvikling i kommunal regi
- samordnet opptak av barn

Tiltak:

Videreføre samarbeid kommunale og private barnehager

5.2.5 Årsplan

Årsplanen skal bygge på rammeplanen.

Årsplanen til den enkelte barnehage må fremstå som et viktig pedagogisk redskap og dokument.

Årsplanen har flere funksjoner:

- arbeidsredskap for barnehagens personale for å styre virksomheten i en bevisst og uttalt retning
- utgangspunkt for foreldrenes mulighet til å kunne påvirke innholdet i barnehagen
- grunnlag for kommunens tilsyn med barnehagen
- informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til eier, politikere, kommune, barnehagens samarbeidspartner og andre interesserte.

Årsplanen skal inneholde informasjon om hvordan barnehagen vil arbeide med omsorg, oppdragelse, lek og læring for å sikre barn gode utviklings- og aktivitetsmuligheter i nær forståelse og samarbeid med barns hjem. Planen må gi informasjon om hvordan barnehagelovens bestemmelser om innhold skal følges opp, dokumenteres og vurderes. Markeringen av lokale kulturbegivenheter bør også nedfelles i planen. I barnehager for samiske barn i samiske distrikt bør den samiske årstidskalenderen legges til grunn for arbeidet. Planer for barns overgang fra barnehage til skole må også nedfelles i barnehagens årsplan.

Årsplanen må konkretisere barnehagens arbeid med å legge til rette for barns medvirkning. Barn kan delta i planleggingsarbeidet med direkte innspill i samtaler om hva de liker å foreta seg i barnehagen og ved at de uttrykker seg på andre måter.

Årsplanen skal fastsettes av barnehagens samarbeidsutvalg. Foreldrene må gis mulighet til å delta aktivt i planlegging av barnehagens innhold. Spørsmål om innhold og prioriteringer må drøftes i foreldrerådet og i samarbeidsutvalget. Det er viktig å legge opp til en drøfting med foreldrene om hva de ønsker å medvirke i og på hvilke måter. Styreren har det faglige ansvaret for årsplanens innhold.

Årsplanen i Sør-Varanger skal også spesielt beskrive:

- tiltak mot mobbing
- barnehagekunstutstillinga
- trafikksikkerhetstiltak

- arbeid med samisk språk og kultur
- samarbeid med ulike instanser, herunder plan for overgang fra barnehage til skole

For å sikre foreldrene reell medvirkning, fastslår siste ledd i Lov om barnehager § 2 at samarbeidsutvalget for hver barnehage skal fastsette barnehagens årsplan med utgangspunkt i rammeplanen.

Tiltak:

Alle barnehager skal utarbeide årsplan hvert år innen 01.11.

5.2.6 Bemanningsnormen i barnehagene i Sør-Varanger kommune

Å jobbe i barnehage er et fag. Vi må synliggjøre det spesifikt barnehagefaglige mye tydeligere for å få frem barnehagen som pedagogisk institusjon. Debatten må være: Hva er det spesifikt barnehagefaglige?

Alle ansatte skal være bevisst barnehagens oppdrag og arbeide fram en felles forståelse på følgende områder:

- hva tenker jeg om barnehagens oppdrag, hvorfor er vi her?
- hvordan ser jeg på min rolle?
- hva er mitt syn på barn?
- hva er mitt syn på læring?
- hvordan kan jeg være med på å endre og utvikle meg selv og barnehagens daglige arbeid?

Vi må gå nye veier for å sikre oss de beste og mest motiverte medarbeidere, og ha stort fokus på å rekruttere og utvikle de riktige fagpersonene til barnehagesektoren.

Ved å fokusere på kompetanseutvikling, vil barnehagen i større grad være en attraktiv arbeidsplass. Stortinget har bedt Regjeringen sette i verk strakstiltak for å øke antall førskolelærere i barnehagesektoren, og komme tilbake til Stortinget med en redegjørelse om dette senest i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett for 2007.

Helt ferske tall fra SSB viser at om lag 13 % av alle styrere og pedagogiske ledere i barnehagene ikke har førskolelærerutdanning. Dette er en økning på vel 2 % . Dette er en tendens vi dessverre også ser i Sør-Varanger og som er viktig å ha fokus på.

I arbeidet med rekrutteringsplanen vil departementet vurdere kapasiteten i førskolelærerutdanningen, se på tiltak for å beholde og rekruttere nyutdannede førskolelærere og tiltak for å få allerede utdannede førskolelærere tilbake til barnehagen. Vi som barnehageeier må arbeide aktivt for å rekruttere førskolelærere til barnehagen. Både lønn, arbeidsmiljø og et stimulerende fagmiljø er viktig for å rekruttere og beholde førskolelærerne.

Viser til Lov om barnehager §§ 17 og 18

Barnehagen skal ha en forsvarlig pedagogisk og administrativ ledelse. Barnehagen skal ha en daglig leder som har utdanning som førskolelærer eller annen høgskoleutdanning som gir barnehagefaglig og pedagogisk kompetanse. Det stilles i utgangspunktet krav

om at hver barnehage skal ha en styrer. Det kan imidlertid tenkes unntakstilfeller der det kan være behov for at flere barnehager samler sine styrer ressurser, for eksempel i et lederteam. Departementet forutsetter at slik samordning ikke fører til reduksjon av styrerressursen for den enkelte barnehage. Det forutsettes videre at det er en hensiktsmessig avstand mellom barnehagene, at styrerteamet skal ha daglig kontakt og oppfølging av hver barnehage og at den forskriftsfestede normen for pedagogisk bemanning overholdes. Kommunen må ved godkjenning og tilsyn foreta en totalvurdering av hvorvidt de barnehager som velger å samordne sine styrerressurser oppfyller kravene som stilles til barnehagedrift i loven. Rent unntaksvis kan det også være positivt at flere små barnehager organiseres sammen med en felles virksomhet med en styrer, for eksempel der det er vanskelig å få kvalifisert personale. Også her må kommunen ved godkjenning og tilsyn vurdere om den samlede virksomheten oppfyller barnehagelovens krav. Ved vurderingen må det legges vekt på virksomhetens størrelse etter en sammenslåing, barnehagenes geografiske plassering i forhold til hverandre og tilgangen til kvalifisert personale. Felles organisering av barnehage og skolesom en mindre virksomhet kan være en god løsning i områder der barnehagebarn og skolebarn til sammen bare utgjør noen få titalls barn.

Pedagogisk leder må ha utdanning som førskolelærer. Det skal være minimum en pedagogisk leder per 14 – 18 barn når barna er over 3 år og en pedagogisk leder per 7-9 barn når barna er under 3 år og barnas daglige oppholdstid er over 6 timer.

Bemanningsnormen i barnehagene i Sør-Varanger er pr. i dag 1 pedagogisk leder og 2 assistenter på 9 plasser under 3 år og tilsvarende bemanning på 18 plasser over 3 år. Pedagogisk leder må ha utdanning som førskolelærer.

Hensikten med hovedregelen om pedagognorm er å sikre at det finnes tilstrekkelig personale med pedagogisk kompetanse til å ivareta barns behov for omsorg, lek og læring, sosial tilhørighet og utviklingsstøtte og barns rett til medvirkning. Videre skal regelen bidra til å sikre et godt og nært samarbeid mellom foreldre og personale til barns beste.

For å sikre og styrke pedagogisk kvalitet i barnehagene må bemanningsnormen i barnehagene i Sør-Varanger kommune vurderes. Personalets kompetanse er avgjørende for å kunne iverksette rammeplanens målsetting og oppfylle departementets kvalitetskrav til barnehagene. Administrasjonen foreslår følgende bemanningsnorm i barnehagene:

1 pedagogisk leder, 1 førskolelærer og 1 barne- og ungdomsarbeider på 9 plasser under 3 år og tilsvarende bemanning på 18 plasser over 3 år.

Barnehagepersonale har en stolthet over egen arbeidsplass som det er viktig å ta vare på.

Godt lederskap er en forutsetning for god kvalitet i barnehagen. Stadige endringer i sektoren stiller krav om tydelige ledere med evne til å initiere og lede felles utviklingsarbeid. Styrene har et særlig ansvar for å lede barnehagens samlede kompetanseutvikling

Både lønn, arbeidsmiljø og et stimulerende fagmiljø er viktig for å rekruttere og beholde førskolelærere.

Tiltak:

Opprettholde å ha 1 styrer i hver barnehage

Styrke pedagogisk kvalitet i barnehagene ved å endre barnehagenes bemanningsnorm fra 1 pedagogisk leder og 2 assistenter til 1 pedagogisk leder, 1 førskolelærer og 1 barne- og ungdomsarbeider pr. 9 plasser under 3 år og 18 plasser over 3 år.

Endringen skjer ved naturlig avgang. For å synliggjøre den økonomiske virkning tiltaket medfører, vises til grunnlønn nedenfor for assistent, fagarbeider og førskolelærer:

Grunnlønn assistent pr. 01.05.07: 217.100 – 265.800

Grunnlønn fagarbeider pr. 01.05.07: 243 200 – 281 000

Grunnlønn førskolelærer pr. 01.05.07: kr 281 500 – 320 400

Oppmuntre og tilrettelegge for at ufaglærte gis mulighet å utdanne seg til barne- og ungdomsarbeidere og førskolelærere.

Utarbeide tiltak for å gjøre førskolelæreryrket mer attraktivt, både for å beholde og rekruttere

Utarbeide tiltak for å bringe førskolelærere utenfor yrket tilbake til barnehagene.

Utarbeide retningslinjer for økt grunnbemanning når barn med store vedvarende behov har plass i barnehagen.

Søke å oppnå kjønnsmessig balanse blant personalet i barnehagen.

5.2.7 Handlingsplan for likestilling i barnehage

Viser til Lov om barnehager § 2 og rammeplan for barnehager:

” Likestilling mellom kjønnene skal gjenspeiles i barnehagens pedagogikk. Barnehagen skal oppdra barn til å møte og skape et likestilt samfunn. Barnehagen skal bygge sin virksomhet på prinsippet om likestilling mellom de to kjønn. Gutter og jenter skal ha like muligheter til å bli sett og hørt og oppmuntres til å delta i fellesskap i alle aktiviteter i barnehagen. Personalet må reflektere over sine egne holdninger til og samfunnets forventninger til gutter og jenter.”

Teksten her sier at barnehagene både skal og må – ikke kan og bør.
Likestillingsarbeidet er ikke noe barnehagen kan velge bort.

Barne- og familiedepartementet har utarbeidet en handlingsplan for likestilling i barnehagen med fokus på bl.a. flere menn i barnehagen. Målet er 20 % menn innen utgangen av 2007. Dette er nå et urealistisk mål for Sør-Varanger. Målet må være at vi skal ha god kjønnsbalanse og gjøre barnehagene attraktiv som arbeidsplass både for kvinner og menn.

I dag arbeider det ca. 18 menn i barnehagene i Sør-Varanger, av totalt ca 140 årsverk

Tiltak:

Utarbeide handlingsplan for likestilling i barnehager med mål om god kjønnsbalanse i barnehagene.

Innholdet i barnehage må bygge på fremtidas Sør-Varanger

5.2.8. Handlingsplan mot mobbing i barnehager

Det skal være 0-tolleranse for mobbing i barnehagen.

Sosial kompetanse handler om å kunne samhandle positivt med andre i ulike situasjoner.

Sosial kompetanse er vesentlig for å motvirke utvikling av problematferd som diskriminering og mobbing. Barnehagen har en samfunnsoppgave i tidlig forebygging på dette området.

Tiltak mot mobbing starter i barnehagen, og vennskap mellom barn er en viktig faktor mot mobbing.

Tiltak:

Utarbeide handlingsplan for tiltak mot mobbing i barnehager

5.2.9. Barn med behov for spesialpedagogisk hjelp Barn med nedsatt funksjonsevne i barnehager

Ifølge barnehageloven § 13 skal barn med nedsatt funksjonsevne ha prioritet ved opptak til barnehage. Det er kommunens ansvar å sørge for at fortrinnsretten til barnehageplass for barn med funksjonsnedsettelse blir etterfulgt i kommunale og ikke kommunale barnehager, jf. barnehageloven § 13 og Opplæringsloven § 5 – 7.

Barn med nedsatt funksjonsevne kan trenge særskilt tilrettelegging av fysiske og personalmessige forhold i barnehagen. En slik tilrettelegging vil ofte medføre ekstrakostnader for barnehageeier. Det gis derfor et ekstra tilskudd fra staten som kommer i tillegg til det ordinære driftstilskuddet.

Sør-Varanger kommune har budsjettet midler til spesialpedagogisk hjelp i barnehager. Det kan i praksis være vanskelig å trekke et helt klart skille mellom det enkelte barns rett til spesialpedagogisk hjelp etter opplæringsloven og tildeling av midler til en generell styrking av barnehager der det er barn med nedsatt funksjonsevne. Det vil derfor i visse tilfeller være en viss overlapping mellom bruken av tilskudd til tiltak for barn med nedsatt funksjonsevne i barnehagen og retten til spesialpedagogisk hjelp etter opplæringsloven.

Et eksempel kan være de tilfellene der det er snakk om "ekstra assistent" for et barn med nedsatt funksjonsevne i en barnehage.

Kommunen har det overordnede ansvaret for å gi barn med behov for spesialpedagogisk hjelp og nedsatt funksjonsevne plass i barnehage. Det påligger også kommunen å yte det som er nødvendig av egne midler, i tillegg til tilskuddet fra staten, for å gi disse barna et tilbud i ikke-kommunale eller kommunale barnehager.

Tiltak:

Utarbeide prosedyrer som gjør at alle barn i barnehager får den hjelp de skal ha

5.2.10 Minoritetsspråklige barn i førskolealder

Målrettede språkstimuleringstiltak i førskolealder, herunder tospråklig assistanse i barnehage, vil kunne bidra til en bedre skolestart for barn som ikke har norsk som morsmål og på sikt øke barnas deltakelse på alle samfunnets arenaer.

Barnehagen er den viktigste integrerings- og språkopplæringsarena for barn i førskolealder. Språkstimuleringstiltak bør derfor primært tilbys i barnehagen. Et delmål med statlig tilskuddsordning er å stimulere kommunene til å rekruttere flere minoritetsspråklige barn til barnehagen.

Et annet delmål er å bidra til at kommunene utformer helhetlige tiltak på tvers av de ulike tjenestetilbudene. Samarbeid mellom helsestasjon, barnehage, skole og språkopplæring for foreldre er nødvendig for et helhetlig, målrettet og mest mulig effektivt tilbud til minoritetsspråklige barn og familier.

Kommunene kan nytte tilskuddet fleksibelt ut fra lokale variasjoner og behov, under forutsetning av at målsettingen med tilskuddet ligger til grunn for utformingen av tiltak. Tilskuddet skal være et supplement til kommunenes egne midler. Tilskuddet følger ikke det enkelte barnet. Det er øremerket tiltak for minoritetsspråklige barn i førskolealderen og skal primært nyttes til tiltak rettet direkte mot barna. Tiltak i barnehager bør prioriteres. I tillegg til å utforme tiltak i barnehage, herunder tilbud om tospråklig assistanse, kan tilskuddet nyttes til å styrke informasjonen til foreldre, tilrettelegge tiltak for minoritetsspråklige barn som ikke har barnehageplass, og til å utvikle tverrfaglige tiltak med barnehagen som en naturlig samarbeidspart.

Pr. 15.12.07 var det 48 barn i barnehagene med annet morsmål enn norsk, samisk, dansk og engelsk. Vi ser økning i antall barn med russisk språk.

Tiltak:

Utarbeide prosedyrer som gjør at alle minoritetsspråklige barn får den hjelp de skal ha

5.2.11 Tverrfaglig samarbeid

Sitat fra:

Stortingsmelding nr 16 (2006 – 2007) "...og ingen sto igjen" Tidlig innsats for livslang læring

Mennesker lærer hele livet. Læring skjer på alle arenaer og i alle livets situasjoner. Alle har potensial for læring, og vi må sørge for at dette potensialet kommer både det enkelte individet og samfunnet best mulig til nytte. I dag går for mange unge ut av grunnskolen med utilstrekkelige ferdigheter og kompetanse. Vi kan ikke godta at så mange faller utenfor. Når forskjeller i læring så tydelig følger sosiale mønstre som i dag, er dette et samfunnsansvar vi må ta på oss.

Ikke alle vil nå de samme målene. Det er heller ikke et mål at alle skal inn i høyere utdanning, men alle skal få et solid grunnlag for livslang læring. Det betyr at utdanningssystemet ikke bare skal gi alle de samme mulighetene til å skaffe seg ferdigheter, kunnskaper og holdninger som er viktige for å kunne leve et godt liv og bli aktive samfunnsdeltakere. Utdanningssystemet skal også tidligst mulig hjelpe, stimulere, veilede og motivere den enkelte til å strekke seg lengst mulig for å realisere sitt læringspotensial - uavhengig av den bakgrunnen de har.

Det foregår allerede mye godt arbeid i utdanningssystemet og i arbeidslivet som er betydelige bidrag til sosial utjevning. Dette vil vi bygge videre på.

Denne stortingsmeldingen gir mange svar på hvordan vi kan lykkes bedre med å bistå hver enkelt i å utforme og realisere sine livsprosjekter, og den angir retning på den innsatsen som må gjøres for at vi skal utvikle et sosialt utjevnende utdannings- og kompetansesystem til beste for den enkelte og for samfunnet.

Tiltak:

Stortingsmelding nr 16 (2006 – 2007) ”....og ingen sto igjen” Tidlig innsats for livslang læring skal være retningsgivende for Sør-Varanger kommunes arbeid med barn og unge, å synliggjøre felles ansvar for alle barn og unge i kommunen.

5.2.12 Prosjektet: Sammen for barn, unge og familiers psykiske helse

Viser til:

Stortingsmelding nr 16 (2006 – 2007) ”....og ingen sto igjen” Tidlig innsats for livslang læring Barn som har fått rik stimulering av sine sosiale, motoriske, språklige, kognitive og emosjonelle ferdigheter, vil ha et forsprang til skolestart. Barnehagen er den viktigste forebyggende og sosiale utjevnende arenaen for barn i førskolealder som av ulike årsaker har behov for ekstra hjelp til denne utviklingen.

Sør-Varanger kommune har ansvar for at de ulike tjenestene for barnefamiliene er godt koordinert. For at barn og foreldre skal få mest mulig helhetlig tilbud til beste for barns oppvekst og utvikling, kreves det at barnehagene samarbeider med andre tjenester i kommunen. Tverrfaglig og helhetlig tenkning skal stå sentralt i vårt arbeid.

Sør-Varanger kommune har startet prosjektet ”Sammen for barn, unge og familiers psykiske helse”.

Følgende barnehager er med i prosjektet: Hesseng barnehage, Sandnes barnehage og Villaveien Naturbarnehage.

Andre prosjektdeltakere er representanter fra:

- skole
- helsestasjon
- pp - tjenesten
- barnevern
- familievernkontoret
- psykiatritjenesten
- fysioterapitjenesten
- hjemmekonsulent

Målet er å kvalitetssikre barnehagetilbudet slik at vi tidligst mulig ser de barna som trenger hjelp samt iverksette tiltak og forebygge på et tidlig tidspunkt i barns liv. De som har behov for det skal få forpliktende, samlet og koordinert hjelp.

Målet er at alle barnehagene i Sør-Varanger skal være med i dette tverrfaglige samarbeidet etter prosjektperioden. Alle barnehager er viktige arenaer for forebyggende arbeid og tidlig intervensjon

Tiltak:

Utvikle og gjennomføre tverrfaglig prosjekt "Sammen for barn, unge og familiers psykiske helse."

Utvikle tverrfaglige samarbeidsrutiner i alle barnehagene etter prosjektperioden
Se barn og unge som et helhetlig satsningsområde og felles ansvar i Sør-Varanger kommune.

Bestemme verktøy som skal brukes i alle barnehager for å få et bilde av hva barnet mestrer både sosialt, motorisk eller språklig.

Koordinere tiltak i barnehageplanen med tiltak etter annet lovverk og kommunale planer, bl.a. psykiatriplanen og planer for grunnskolen.

5.2.13 Overgang barnehage skole

Barnehagen skal, i samarbeid med skolen, legge til rette for barns overgang fra barnehage til første klasse og eventuelt skolefritidsordning. Dette skal skje i nært samarbeid med barnets hjem. Planer for barns overgang fra barnehage til skole må være nedfelt i barnehagens årsplan.

Barnehage og skole er begge institusjoner for omsorg, oppdragelse, lek og læring. Barn vil møte både likhetstrekk og ulikheter mellom institusjonene. Barnehage og skole skal gi hverandre gjensidig informasjon om sine respektive virksomheter. Barnehagen og skolen har et felles ansvar for at barn kan møte ulikhetene med nysgjerrighet og tillit til egne forutsetninger. Det må legges til rette for at barn kan ta avskjed med barnehagen på en god måte, glede seg til å begynne på skolen og oppleve at det er en sammenheng mellom barnehage og skole.

Tiltak:

**Rutiner for overgang barnehage skole skal nedfelles i barnehagens årsplan
Sikre systematisk og faglig forbindelse mellom barnehager og skoler for å skape et helhetlig læringsløp.**

Sikre at overgangen fra barnehage til skole blir en positiv opplevelse for hvert enkelt barn, uansett barnehage og skolekrets.

5.2.14 Barnehagens fysiske miljø

Barnehagelovens formålsparagraf fastslår at barnehagen skal gi barn under opplæringspliktig alder gode utviklings- og aktivitetsmuligheter. Dette fordrer godt fysisk miljø både ute og inne.

I rammeplan for barnehager utdypes betydningen av det fysiske miljøet: barnehagen skal ha arealer og utstyr nok til lek og varierte aktiviteter som fremmer bevegelsesglede, gir allsidig bevegelseserfaring, sanseerfaring og mulighet for læring og mestring. Utforming av det fysiske miljøet ute og inne gir viktige rammebetingelser for barns trivsel, opplevelse og læring.

Tiltak:

Utvikle tidsriktige barnehagebygg.

Kartlegge behovet for opprustning av kommunale barnehager

Følge opp nasjonal handlingsplan for opprydding i barnehagejord

5.2.15 Tilsyn

Tilsyn er en viktig del av kommunens ansvar for å sikre barnehager med høy kvalitet. Denne oppgaven er særlig viktig for å kontrollere at Lov om barnehager følges opp, og at kommunen som barnehagemyndighet har innsyn i hva som skjer i barnehagene i kommunen. Kommunen må utøve systematisk tilsyn for å sikre at kvaliteten og innholdet i tilbudet til barna er tilfredstillende. Lov om barnehager med forskrifter, inkludert rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver, formidler samfunnets krav og forventninger til verdigrunnlag, rammevilkår, arbeidsmåter og innhold i barnehagene. Det er kommunen som barnehagemyndighet som skal godkjenne og føre tilsyn med alle barnehagene i kommunen og påse at disse drives i samsvar med barnehageloven. Rådmann eller den hun delegerer har ansvar for tilsyn.

Tilsyn skal utføres med utgangspunkt i:

- Lov om barnehager
- Rammeplan for barnehager
- Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter

Tiltak:

Utarbeide plan for kommunalt tilsyn i alle barnehager

5.2.16 Internkontroll

Barnehagene er underlagt Forskrift om internkontroll og følger opp til til enhver tid gjeldende lover, forskrifter og kommunale bestemmelser / vedtak. Hver barnehage skal utarbeide sitt eget internkontrollsystem som skal følges opp. Barnehagen skal ha rutiner for å gripe fatt i avvik og hvordan dette følges opp. ROS analyser (risiko og sikkerhetsanalyser) skal utarbeides.

Tiltak:

Barnehagens internkontroll system skal prioriteres i HMS arbeidet (helse, miljø og sikkerhet) i henhold til gjeldende lovverk

5.2.17 Foreldremedvirkning

Aktivitetene i barnehagene skal skje i samarbeid med barnas hjem. Barnehagen skal gi barn individuell og gruppevis omsorg og oppdragelse i nært samarbeid og forståelse med barnas hjem.

For å sikre samarbeidet med barnas hjem, skal hver barnehage ha et foreldreråd og et samarbeidsutvalg.

Foreldrerådet består av foreldrene/de foresatte til alle barna og skal fremme deres fellesinteresser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø.

Samarbeidsutvalget skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ. Samarbeidsutvalget består av foreldre/foresatte og ansatte i barnehagen, slik at hver gruppe er likt representert.

Intensjonen med foreldreråd og samarbeidsutvalg er at disse organene skal ha mulighet til å ivareta foreldregruppens kontakt med barnehagen og sikre deres medvirkning. Godt og tett samarbeid med barnas hjem er en vesentlig kvalitet i barnehagene. Den daglige kontakten er det viktigste, men formelle samarbeidsorganer sikrer foreldrene som gruppe reell innflytelse på barnehagens drift. Foreldreråd og samarbeidsutvalg er derfor viktige arenaer for brukermedvirkning.

Sør-Varanger kommune skal sørge for at saker av viktighet forelegges foreldrerådet og samarbeidsutvalget.

Tiltak:

Sikre et godt og tett samarbeid mellom barnehage og barnas hjem

Sikre at foreldreråd og samarbeidsutvalg er arenaer for brukermedvirkning

5.2.18 Brukerundersøkelser og kvalitetskartlegging av barnehagene

KS har utviklet indikatorer for målt kvalitet og brukerundersøkelser.

Formålet med å utvikle kvalitetsindikatorer er at kommunene skal kunne følge med i egen kvalitetsutvikling og samtidig kunne sammenligne seg med andre kommuner. Det er utarbeidet to former for indikatorer:

1. Indikatorer for målt kvalitet (objektive indikatorer)
2. Indikatorer for brukervurderinger (subjektive indikatorer)

De målbare indikatorene kan hovedsakelig hentes fra eksisterende data som er registrert eller telles opp uten alt for stort ressursbruk. De subjektive indikatorene skal samles inn gjennom brukerundersøkelser.

Det er laget kvalitetsindikatorer for barnehager

For hvert tjenesteområde kartlegges følgende tre kvalitetsområder:

Resultatkvalitet
 Prosesskvalitet
 Strukturkvalitet

Kvalitetsområdene er inndelt i følgende kvalitetsdimensjoner:

RESULTATET	PROSESSEN	STRUKTUREN
Resultat for brukerne	Brukermedvirkning	Tilgjengelighet
Trivsel	Respektfull behandling	Informasjon
	Pålitelighet	Fysisk miljø
		Samordning
		Personalets kompetanse

Under hver kvalitetsdimensjon er det valgt ut indikatorer. Formålet med indikatorene er at de skal gi informasjon om den underliggende kvaliteten. En registrert endring i indikatorene skal altså indikere en endring i kvaliteten. Og forskjeller mellom kommunene skal indikere reelle kvalitetsforskjeller. I brukerundersøkelsene er indikatorene utformet som spørsmål.

Kvalitetsdimensjoner barnehager		
	Målt kvalitet	Brukeropplevd kvalitet
Resultat for brukerne	X	X
Trivsel		X
Brukermedvirkning	X	X
Respektfull behandling		X
Pålitelighet		
Tilgjengelighet	X	X
Informasjon		X

Fysisk miljø		X
Samordning		
Personalets kompetanse	X	

Under hver kvalitetsdimensjon er det valgt ut **indikatorer**. Formålet med indikatorene er at de skal gi informasjon om den underliggende kvaliteten. En registrert endring skal altså indikere en endring i kvaliteten. Og forskjeller mellom kommunene skal indikere reelle kvalitetsforskjeller. Gode kvalitetsindikatorer bør tilfredsstillende følgende krav:

- Fanger opp viktige forhold ved kvaliteten.
- Måler det de skal måle – er valide.
- Blir tolket/forstått og målt på samme måte - er pålitelige.
- Opplevs som relevante og fruktbare av målgruppene.
- Sammenlignbare på tvers av kommuner.
- Gir et godt grunnlag for å drøfte tjenesteutvikling og kvalitetsforbedring.

I brukerundersøkelsene er indikatorene utformet som spørsmål. Det er lagt vekt på å ikke ha for store undersøkelser. Det er derfor foretatt en prioritering. I hovedsak er det valgt tre spørsmål for hver kvalitetsdimensjon.

Den største utfordringen er å finne gode indikatorer for målt kvalitet. Det er særlig viktig å finne frem til fruktbare og presise indikatorer som blir oppfattet og registrert på samme måte i kommunene.

Tiltak:

Gjennomføre felles brukerundersøkelse og kvalitetskartlegging i alle barnehagene i Sør-Varanger

Gjennomføre årlige brukerundersøkelser i hver barnehage

Utarbeide plan for evaluering og oppfølging av brukerundersøkelser

Samlet oversikt:

Tiltak		Økonomi
1. Visjon for barnehagene	Innarbeides i aktuelt planverk	
2. Mål for barnehagene	Innarbeides i aktuelt planverk	
3. Full barnehagedekning	Innarbeides i aktuelt planverk	Innarbeides i fremtidig budsjett- og økonomiplan
4. Åpningstider tilpasset arbeidslivets behov	Brukerundersøkelse	Innarbeides i fremtidig budsjett- og økonomiplan
5. Åpen barnehage	Sees i sammenheng med psykiatritjenestens tilbud om småbarnstreff	Innarbeides i fremtidig budsjett- og økonomiplan
6. Kompetanseutvikling	Innarbeides i aktuelt planverk	Innarbeides i fremtidig budsjett- og økonomiplan

7.Samisk språk og kultur	Handlingsplan for å nå målet at hele Sandnes barnehage skal bygge på samisk språk og kultur	Innarbeides i fremtidig budsjett- og økonomiplan
8. Flerkulturell satsing	Utvikle og gjennomføre prosjektet "Naboer og venner" + andre samarbeidsprosjekt.	Innarbeides i fremtidig budsjett- og økonomiplan. Søke ekstern støtte
9. Samarbeid kommunale og private barnehager	Videreføre samarbeid kommunale og private barnehager	Videreføres i budsjett- og økonomiplan
10. Årsplan for barnehager	Alle barnehager utarbeider årsplan innen 01.11.	
11. Bemanningsnormen i barnehagene	Endre bemanningsnormen ved naturlig avgang til 1 pedagogisk leder, 1 førskolelærer og 1 barne- og ungdomsarbeider pr. 9 plasser under 3 år og 18 plasser over 3 år	Innarbeides i fremtidig budsjett- og økonomiplan
12. Handlingsplan for likestilling i barnehage	Utarbeide handlingsplan for likestilling i barnehager med mål om god kjønnsbalanse i barnehagene	
13. Handlingsplan mot mobbing i barnehager	Utarbeide handlingsplan for tiltak mot mobbing i barnehager	
14.Barn med behov for spesialpedagogisk hjelp, og barne med nedsatt funksjonseven i barnehager	Utarbeide prosedyrer som gjør at alle barn får den hjelp de skal ha	
15. Minoritetsspråklige barn i førskolealder	Utarbeide prosedyrer som gjør at alle minoritetsspråklige barn får den hjelp de skal ha	
16. Tverrfaglig samarbeid	Tidlig innsats for livslang læring skal være retningsgivende for Sør-Varanger kommunes arbeid med barn og unge, å synliggjøre felles ansvar for alle barn og unge i kommunen, jfr. Stortingsmelding nr 16 (2006-2007)...og ingen sto	

	igjen	
17. Prosjektet: Sammen for barn, unge og familiers psykiske helse	Utvikle og gjennomføre dette tverrfaglige prosjektet. Vurdere metoden fra prosjekt til varig metode i Sør-Varanger.	
18. Overgang barnehage - skole	Sikre forpliktende rutiner for overgang fra barnehage til skole	
19. Barnehagens fysiske miljø	Utvikle tidsriktige barnehagebygg	Innarbeides i fremtidig budsjett- og økonomiplan
20. Tilsyn	Utarbeide plan for kommunalt tilsyn i alle barnehager	
21. Internkontroll	Barnehagens interntkontrollsystem skal prioriteres i HMS arbeidet i henhold til gjeldende lovverk	
22. Foreldremedvirkning	Sikre et godt og tett samarbeid mellom barnehage og barnas hjem. Sikre at foreldreråd og samarbeidsutvalg er arenaer for brukermedvirkning.	
23. Brukerundersøkelser og kvalitetskartlegging av barnehagene	Gjennomføre brukerundersøkelser	

6. AVSLUTNING

Vi skal ha høg fokus på full barnehagedekning og utvikling på barnehageområdet. Utfordringen for kommunen er å dimensjonere barnehagesektoren slik at vi står rustet til å møte endringer.

Vi har lagt inn realistiske planforutsetninger ut fra dagens situasjon.

Kommuneplanen viser et ønske om vekst til 12 000 i innbyggere, men utfra SSBs befolkningsframskrivning ser vi ikke grunnlag for å planlegge denne veksten inneværende planperiode.

Vi må sette av areal og tilrettelegge for framtidig utvikling i nye vekst- og boligområder. Målet i følge kommuneplanen er befolkningsvekst. Barnehageplasser er noe av det viktigste vi kan tilby både for å få folk til å bli og flytte til kommunen. Vi må være klar til å revidere planforutsetningene og tiltak når befolkningsveksten kommer

Samtidig som vi har målet om full barnehagedekning skal vi ha stort fokus på kvalitet. Vi skal synliggjøre at vi tar barna på alvor. De skal vokse opp med gode

barndomsopplevelser i Sør-Varanger, med et ønske om å etablere seg i kommunen som voksen.

Endringer skjer raskt i barnehagesektoren. Siden høringsutkastet til barnehageplan ble skrevet har det kommet 2 nasjonale høringer:

1. Forslag til endring i formålsparagrafen. Høringsfrist var 01.11.07
2. Høring om endringer i barnehageloven. Bakgrunn for denne endringen er Regjeringens mål om å innføre en rett til barnehageplass og innlemme øremerkede statstilskudd til barnehager i rammetilskuddet til kommunene når det er full barnehagedekning. Høringsfristen er 03.01.08

Aktuelle linker:

[kommunens barnehageportal](#)

[Ny barnehagelov](#)

[Ny rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver](#)

[Aktuelle skjema](#)

[Aktuelle rundskriv](#)

[Kommuneplan 2004 - 2016 Samfunnsdelen.pdf](#)

[Barnehager](#)

[Første kompetansestrategi for barnehagen](#)

